

Visie Toerisme en Recreatie Stadskanaal

Proces tot nu toe

- Vraag aanbod-analyse
- Gezamenlijk gesprek met verschillende domeinen over balans
- Analyse van trends en ontwikkelingen
- Gesprekken met betrokkenen
- Analyse van voorgaand onderzoek
- Analyse van bestaand beleid
- Eerste raadsbijeenkomst
- Brede dialoogbijeenkomst

& vertaald naar een ambitie, speerpunten en concrete acties

Proces hierna

- Raadsvergadering op 14 september

Terugblik raad 1 december

- Stadskanaal heeft een samenhangend verhaal nodig: waarom zouden mensen de gemeente moeten bezoeken?

Ingrediënten: kanaal, industriële verleden, Veenkoloniaal en Westerwolds gebied

- Het centrum kan in ieder geval een kwaliteitsimpuls gebruiken

Zorg dat ook het buitengebied wordt meegenomen

- Aandacht voor ondersteuning van bestaande én nieuwe ondernemers

Met ruimte voor vernieuwende concepten

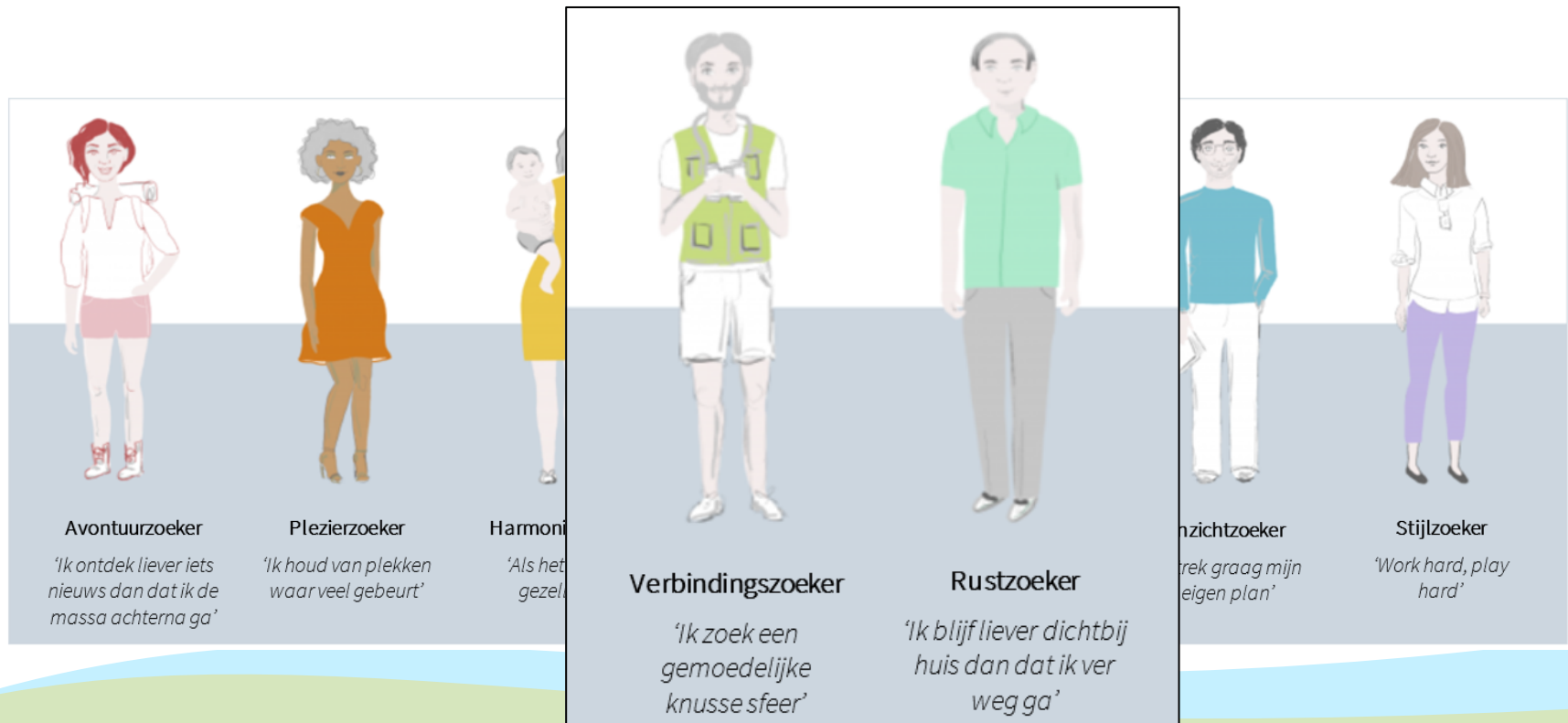
Onderzoeksbouwstenen

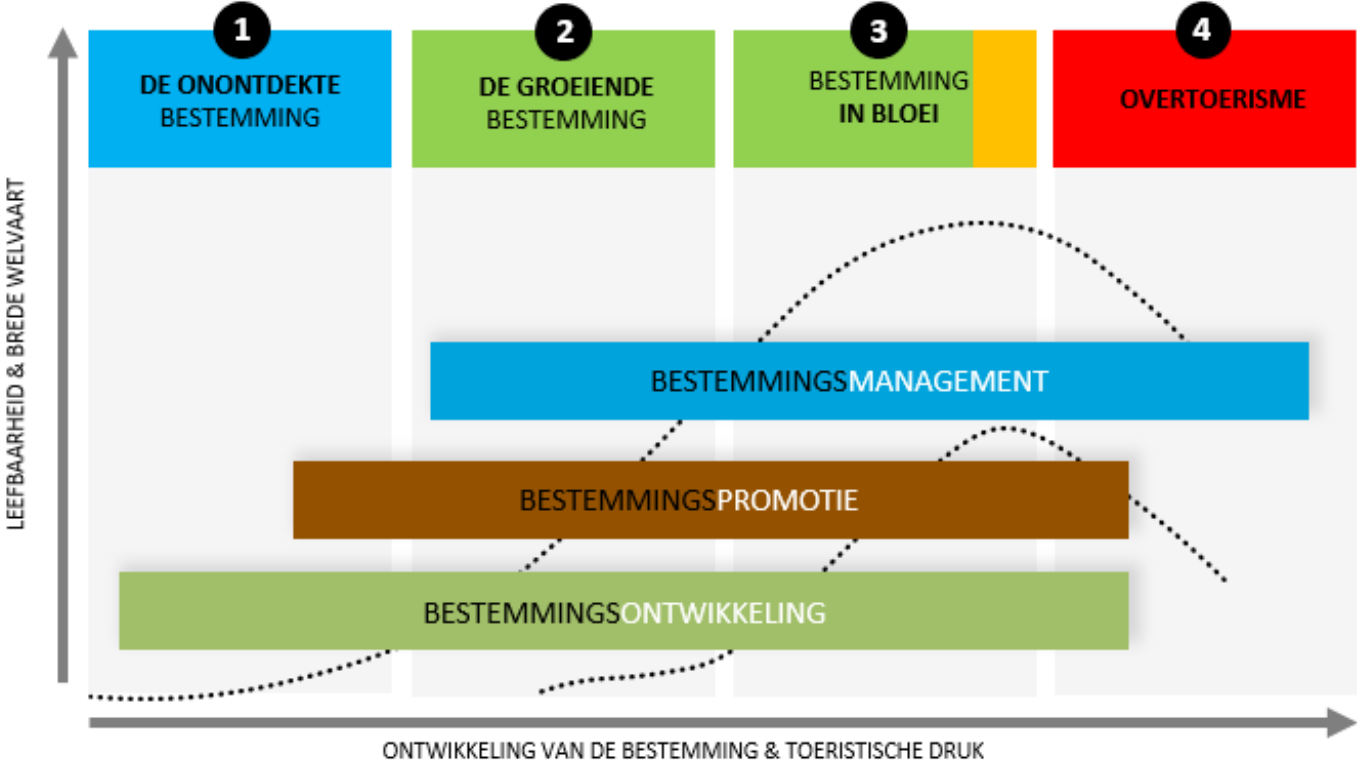
Huidige aanbod

- Circa 15 ondernemingen in verblijfsrecreatie, 45 in horeca en 10 in dagrecreatie

... maar wel relatief eenzijdig aanbod o.b.v. de Leefstijlvinder

Balans met de omgeving

Balans met de omgeving

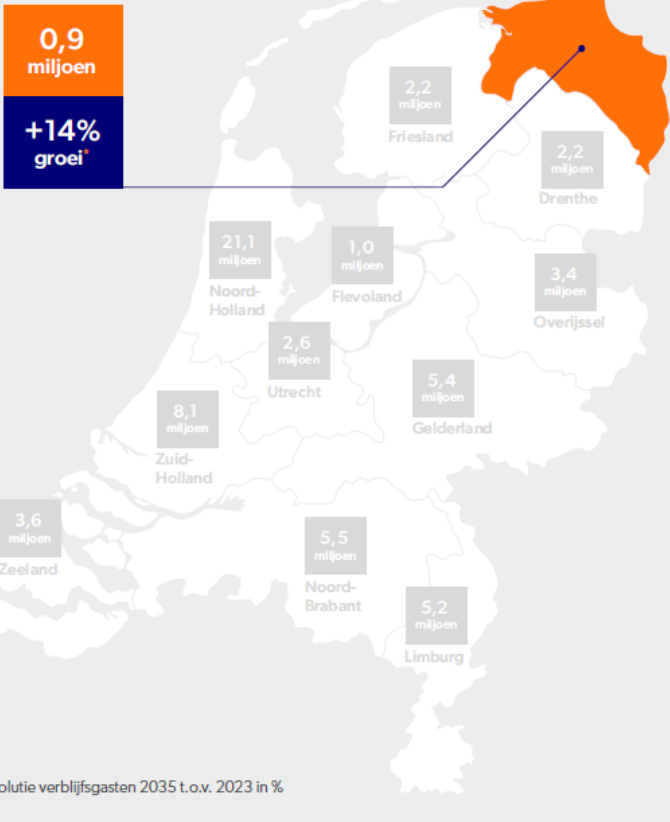
- De aanwezige kwaliteiten, zoals het kanaal, het omliggende landschap en het erfgoed, zijn nog onvoldoende beleefbaar.

... van negatieve effecten of overtoerisme is (nog) geen sprake

- De focus ligt daarom op het versterken van de basis: het verbeteren van dagrecreatie, routes, ontmoetingsplekken en de beleefbaarheid van het kanaal, met behoud van rust en kwaliteit voor inwoners.

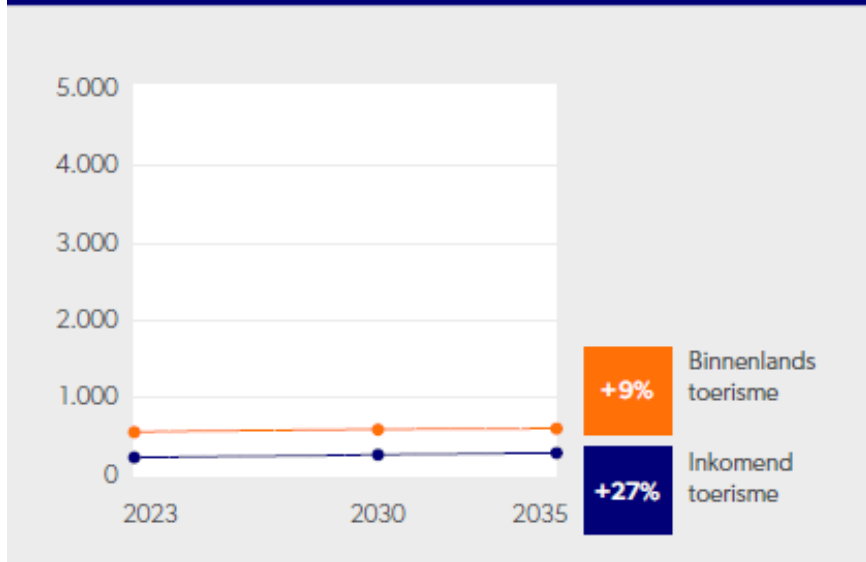
Trends in vraag

Groningen 2035

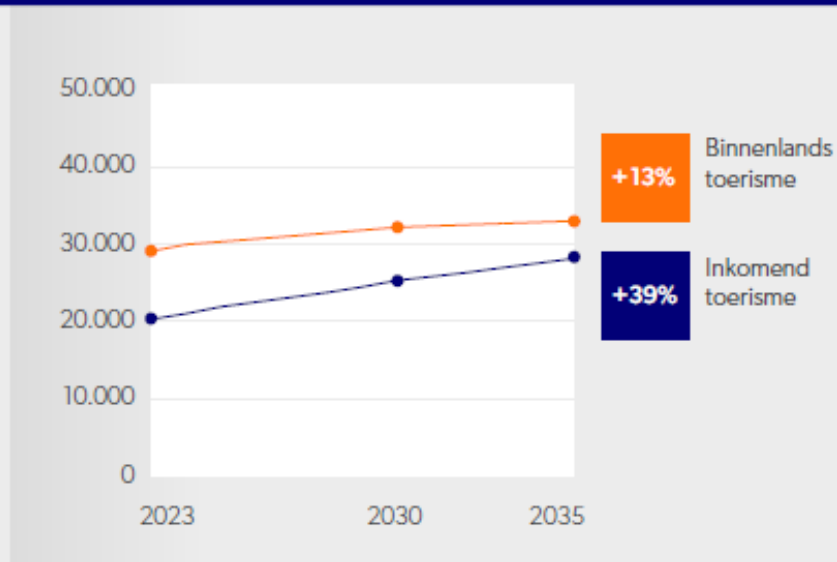

Trends in vraag

Lange termijn prognose gasten in Groningen (x 1.000)

Lange termijn prognose gasten in Nederland (x 1.000)

Inwonersonderzoek provincie Groningen

Antwoorden op een aantal stellingen van inwoners uit Stadskanaal (N=225)	(Zeer) Oneens	Neutraal	(Zeer) Mee eens	Weet ik niet
We hebben meer voorzieningen (zoals cafés, restaurants, winkels) dankzij toerisme en recreatie	<u>42%</u>	29%	24%	5%
Toerisme en recreatie zijn goed voor onze lokale economie	6%	6%	<u>86%</u>	2%
Door toerisme krijgt onze gemeente een positiever imago	10%	19%	<u>69%</u>	2%
Ik steun toerisme en wil dat mijn gemeente een toeristische bestemming blijft	6%	15%	<u>78%</u>	1%
De voordelen van toerisme in mijn gemeente vind ik groter dan de nadelen	9%	24%	<u>63%</u>	4%
Toerisme moet actief aangemoedigd worden in mijn gemeente	6%	10%	<u>81%</u>	3%

Inwonersonderzoek provincie Groningen

Ik zou graag (veel) meer toeristen zien in mijn gemeente		
1	Gemeente Pekela	79%
2	Gemeente Oldambt	72%
3	Gemeente Veendam	71%
4	Gemeente Eemsdelta	71%
5	Gemeente Stadskanaal	70%
6	Gemeente Het Hogeland	65%
7	Gemeente Midden-Groningen	61%
8	Gemeente Westerkwartier	56%
9	Gemeente Westerwolde	56%
10	Gemeente Groningen	28%

Gesprekken met betrokkenen

- Kwaliteiten: STAR, kanaal, veenkoloniale geschiedenis, industrieel erfgoed, theater Geert Teis, ligging nabij Westerwolde

... maar deze kwaliteiten worden nog onvoldoende benut

- Aandachtspunten: het centrum, beperkt aanbod en weinig evenementen
- Belangrijk: onderscheidend aanbod, aansluiting op de regio en goede bereikbaarheid

Omgevingsvisie Stadskanaal

Wat doen we wel

Verbeteren van onze vrijetijdseconomie: het realiseren, in stand houden en verbeteren van onze infrastructuur en routenetwerken, meer regiomarketing en goede voorwaarden scheppen om samen met de markt het aantal overnachtingen en -locaties te vergroten

Verruimen van de mogelijkheden voor het starten of uitbreiden van bijvoorbeeld B&B's, kleinere campings en hotels

Actieve rol in beschermen en versterken van natuur

Meer aandacht voor en trots op het verleden: vertellen van het verhaal van de omgeving en de Veenkoloniën

Wat doen we niet

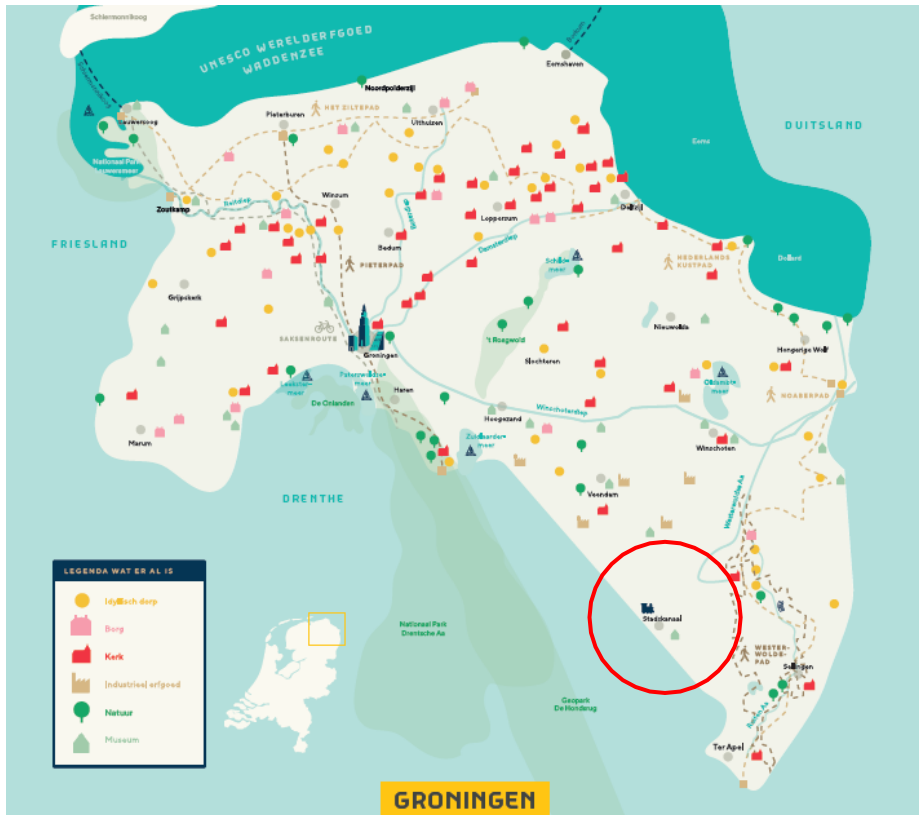

Ingrepen die ten koste gaan van het cultuurhistorisch erfgoed en monumenten (bijvoorbeeld industrieel erfgoed in de Kanaalzone)

Toelaten van grootschalige recreatie, zoals pretparken en bungalowparken, buiten de bestaande planologische mogelijkheden voor grootschalige recreatie aan de Kettingwijk

Nieuwe bebouwing toelaten in de groene long in Stadskanaal.

Nij Begun

In Groningen blijft de vrijetijdseconomie achter.

Slechts 1,4% van alle overnachtingen in Nederland vindt hier plaats (en voornamelijk in de stad).

Daarnaast neemt het voorzieningenniveau in dorpen al jaren af.

In onze regio zijn deelnemers aan de vrijetijdseconomie vooral inwoners uit de regio.

Bezoek van elders is nodig om het voorzieningenniveau in de dorpen op peil te houden

SWOT

Sterktes

1. Veel bezochte dagattractie STAR
2. Landschap aan de oostzijde van de gemeente
3. Ligging nabij de Hondsrug en vesting Bourtange
4. Beschermd dorpsgezicht Smeerling

Zwakten

1. Beperkte aantrekkelijkheid van het centrum
2. Diversiteit aan horeca beperkt
3. Beperkte mogelijkheden voor een dagje uit
4. Aantal slaappleaatsen beperkt
5. Onderhoud, beleving en voorzieningen van routes beperkt
6. Een duidelijk verhaal ontbreekt
7. Huidige marketing beperkt
8. Lastige bereikbaarheid met het openbaar vervoer
9. Beperkte beleefbaarheid van het kanaal

Kansen

1. Ontwikkeling van het Philips-terrein
2. Provinciale aandacht voor de vrijetijdseconomie
3. Populariteit van streekproducten
4. Komst van de Nedersaksenlijn
5. Positieve houding van inwoners richting meer bezoekers
6. Potentie van de Duitse bezoekers

Bedreigingen

1. Onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de STAR
2. Zonder impuls ligt afglijding op de loer
3. Risico op achterlopen in de regio

Ambitie, speerpunten & acties

Ambitie: waar werken we aan?

Fijne leefomgeving voor inwoners; toerisme en recreatie als middel om daaraan bij te dragen.

Voldoende vrijetijds mogelijkheden zijn belangrijk voor onze inwoners: **ontmoeten, groene ruimte** om in te recreëren en **activiteiten** waarmee ze zich kunnen vermaken. We moedigen activiteiten aan die het **fysieke en mentale welzijn** van onze inwoners ondersteunen.

We willen **bezoekers aantrekken** om daarmee een **impuls te geven aan onze basisvoorzieningen**; bezoekers maken ten slotte ook gebruik van bijvoorbeeld onze winkels, routes en horeca.

We beseffen ons dat we als bestemming nog **aan de start** staan, we stimuleren ontwikkelingen die bijdragen aan **lokale economie én leefbaarheid**.

Speerpunt 1: de basis op orde

Bij dit speerpunt staat het versterken van de basis voor inwoners centraal. Het gaat om een aantrekkelijke leefomgeving met voldoende ruimte én mogelijkheden voor recreatie, ontmoeting en ontspanning. Denk hierbij aan een levendig en uitnodigend centrum, goed onderhouden en beleefbare wandel- en fietsroutes, aantrekkelijke groenvoorzieningen en laagdrempelige plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Ook een gevarieerder en kwalitatief horeca-aanbod maakt hier onderdeel van uit, zowel in het centrum als in het buitengebied.

Door te investeren in uitstraling, kwaliteit en gebruikswaarde van de openbare ruimte ontstaat een gemeente waar inwoners zich thuis voelen, graag verblijven en trots op zijn. Dit vraagt niet alleen om fysieke verbeteringen, maar ook om ruimte voor initiatieven van inwoners en ondernemers die bijdragen aan een levendig en aantrekkelijk Stadskanaal.

Waarom is dit belangrijk?

Wanneer inwoners hun gemeente als prettig, levendig en aantrekkelijk ervaren, versterkt dit de sociale cohesie en de lokale betrokkenheid. Daarnaast is een aantrekkelijke gemeente voor inwoners, ook automatisch aantrekkelijker voor bezoekers.

Acties bij speerpunt 1: de basis op orde

Actie	Belang	Termijn
Ontwikkelen van een aanpak voor horeca. We brengen in beeld op welke plekken horeca een rol kan spelen bij het versterken van recreatie en verblijfskwaliteit, bijvoorbeeld langs routes, bij het kanaal of in het centrum. Op basis hiervan verkennen we samen met ondernemers en initiatiefnemers de mogelijkheden voor nieuwe of vernieuwende horecaconcepten.	Hoog	Kort
Bestaande wandel- en fietsroutes verbeteren. We brengen samen met de provincie en het Routebureau in kaart waar routes beter kunnen worden onderhouden, duidelijker bewegwijzerd of aantrekkelijker gemaakt. Op basis hiervan stellen we een overzicht op van verbeterpunten die we de komende jaren stapsgewijs oppakken.	Hoog	Kort
Opstellen van een plan voor de recreatieve ontwikkeling van het kanaal. We werken een plan uit voor het kanaal en de directe omgeving, waarin we vastleggen hoe het kanaal aantrekkelijker en beter beleefbaar kan worden voor inwoners en bezoekers. In het plan besteden we aandacht aan de verbinding met het centrum, verblijfskwaliteit langs het water, mogelijkheden voor recreatievaart en de inrichting van de oevers.	Midden	Middellang
Tijdelijke invulling van leegstaande panden stimuleren. We brengen leegstaande panden in het centrum in beeld en gaan met eigenaren en ondernemers in gesprek over tijdelijke invullingen, zoals pop-up winkels, ateliers of publieksgerichte functies. Daarmee vergroten we de levendigheid en aantrekkelijkheid van het centrum.	Midden	Kort
Ontmoetingsplekken en groenvoorzieningen versterken. We brengen in beeld waar in de gemeente behoefte is aan aantrekkelijke groenvoorzieningen en ontmoetingsplekken en verbeteren op waar mogelijk de inrichting en verblijfskwaliteit. Daarmee zorgen we voor plekken waar inwoners kunnen recreëren, wandelen en elkaar kunnen ontmoeten.	Midden	Middellang
Inrichten van een aanspreekpunt voor recreatieve initiatieven. We zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeente voor inwoners en ondernemers met ideeën voor recreatieve initiatieven. Daarmee maken we het eenvoudiger om plannen te bespreken, te begeleiden en waar mogelijk te realiseren.	Midden	Kort
Realiseren van een pilotlocatie langs het kanaal. We verbeteren op één locatie langs het kanaal de recreatieve kwaliteit en verblijfskwaliteit, bijvoorbeeld door betere toegankelijkheid, meer verblijfsmogelijkheden en een sterkere relatie met de omgeving. Op basis van de ervaringen bepalen we of en waar vergelijkbare verbeteringen op andere plekken langs het kanaal wenselijk zijn.	Laag	Lang

Speerpunt 2: uitbreiding van het aanbod voor bezoekers

Dit speerpunt richt zich op het uitbreiden en diverser maken van het aanbod voor bezoekers. In de omgevingsvisie is de ambitie vastgelegd om het aantal overnachtingen in de gemeente te vergroten. Momenteel is er voor bezoekers weinig reden om bewust voor Stadskanaal te kiezen of er langer te verblijven. Door te investeren in nieuwe en bestaande dagattracties, verblijfsrecreatie, evenementen en onderscheidende horeca ontstaat een completer en aantrekkelijker aanbod dat elkaar versterkt.

Belangrijke aandachtspunten zijn onder meer de betere benutting van het kanaal en het Philipsterrein, het toevoegen van verblijfsaccommodaties voor verschillende doelgroepen en het ontwikkelen van belevingen rondom streekproducten, cultuur en natuur.

Waarom is dit belangrijk?

Een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod vergroot de verblijfsduur en bestedingen van bezoekers. Dit heeft een directe positieve impact op het behoud van lokale ondernemingen en andere voorzieningen. Daarnaast draagt een sterker bezoekersaanbod bij aan een levendiger straatbeeld en meer reuring, wat ook de leefbaarheid voor inwoners ten goede komt.

Acties bij speerpunt 2: uitbreiding van het aanbod voor bezoekers

Actie	Belang	Termijn
Programmering van evenementen en activiteiten versterken. We maken samen met lokale organisaties en initiatiefnemers een overzicht van bestaande evenementen en activiteiten die ook bezoekers van buiten trekken en bekijken waar uitbreiding of versterking mogelijk is. Daarmee ontstaat meer continuïteit en samenhang in het aanbod van activiteiten in de gemeente.	Hoog	Kort
Samenwerking tussen recreatieve ondernemers, culturele instellingen en evenementenorganisaties organiseren. We faciliteren één keer per kwartaal een netwerkoverleg met ondernemers uit verschillende sectoren om afstemming en samenwerking te versterken. Daarmee ontstaan meer verbindingen tussen plekken, activiteiten en initiatieven.	Hoog	Kort
Opstellen ontwikkelkader verblijfsrecreatie en dagrecreatie. Als gemeente hebben we onvoldoende vastgelegd welke recreatieve ontwikkelingen we wel en niet willen. Hiervoor is een ontwikkelkader nodig waarin staat wat er mag, op welke schaal, waar dit mag en onder welke voorwaarden. Daarmee ontstaat duidelijkheid voor initiatiefnemers en kan de gemeente initiatieven consistentier beoordelen.	Midden	Lang
Het Philipsterrein ontwikkelen tot recreatieve locatie. Het Philipsterrein biedt kansen voor een vernieuwende invulling met vrijetijdsvoorzieningen. We willen onderzoeken welke combinaties van dagrecreatie, evenementen, horeca en mogelijk verblijfsrecreatie hier passend zijn.	Laag	Lang

Speerpunt 3: een duidelijk en gedragen toeristisch profiel

Bij dit speerpunt draait het om het ontwikkelen van een helder, herkenbaar en onderscheidend toeristisch profiel voor Stadskanaal. De gemeente beschikt over verschillende bouwstenen (zoals het kanaal, het industrieel erfgoed en de veenkoloniale geschiedenis), maar deze zijn nu nog niet samengebracht in één helder verhaal.

Het doel is om te komen tot een duidelijk profiel dat richting geeft aan ontwikkeling en marketing. Dit profiel moet zichtbaar zijn voor inwoners en bezoekers, ondersteund worden door passende voorzieningen en beleefbaar zijn.

Waarom is dit belangrijk?

Zonder een duidelijk profiel is Stadskanaal voor bezoekers moeilijk te onderscheiden van andere bestemmingen in de regio. Een herkenbare identiteit vergroot de aantrekkingskracht, maakt marketing effectiever en biedt houvast voor toekomstige keuzes. Het moet antwoord geven op de vraag: wat maakt Stadskanaal bijzonder? En daarmee ook op de vraag: wat past bij onze gemeente en wat niet?

Acties bij speerpunt 3: een duidelijk en gedragen toeristisch profiel

Actie	Belang	Termijn
Toeristisch profiel van Stadskanaal vaststellen. We bepalen welk toeristisch profiel Stadskanaal wil uitdragen binnen de regio en welke kenmerken daarbij centraal staan, zoals het kanaal, het industrieel erfgoed en de veenkoloniale geschiedenis. Daarmee ontstaat een duidelijke basis voor verdere ontwikkeling en communicatie.	Hoog	Middellang
Het profiel zichtbaar maken in de openbare ruimte. We werken uit hoe het toeristisch profiel zichtbaar kan worden gemaakt in de gemeente, bijvoorbeeld via informatiepunten, routes, erfgoedlocaties en herkenbare plekken in het centrum en langs het kanaal. Daarmee wordt het profiel niet alleen verteld, maar ook beleefbaar voor inwoners en bezoekers.	Hoog	Lang
Het toeristisch profiel benutten in regionale marketing. We werken samen met de regionale marketingorganisatie (ZO Groningen) om het toeristisch profiel te gebruiken in de promotie van de regio. Daarmee krijgt Stadskanaal binnen de Veenkoloniën een scherper en herkenbaarder gezicht.	Hoog	Lang
Ondernemers en organisaties uitdagen het profiel beleefbaar te maken. We gaan met recreatieve ondernemers, culturele instellingen en evenementenorganisaties in gesprek over hoe zij het toeristisch profiel kunnen gebruiken en vertalen naar activiteiten, producten en beleving voor bezoekers. Daarmee ontstaat aanbod dat beter aansluit bij het profiel van de gemeente.	Midden	Lang
Toeristisch profiel gebruiken bij nieuwe initiatieven. We gebruiken het toeristisch profiel als uitgangspunt bij nieuwe recreatieve initiatieven en projecten in de gemeente. Daarmee zorgen we dat nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan een herkenbaar en samenhangend profiel.	Laag	Lang

Speerpunt 4: een betere regionale aansluiting

Dit speerpunt richt zich op het versterken van de regionale inbedding van Stadskanaal. Stadskanaal maakt deel uit van een regio met sterke toeristische trekkers, zoals de Hondsrug, Westerwolde en vesting Bourtange. Er is vanuit verschillende partijen veel aandacht voor het versterken van deze economie: de Provincie Groningen via initiatieven zoals Nij Begun, Oost-Groningen met een eigen visie op toerisme, en vanuit de Drentse kant met de focus op de veenkoloniën.

Door beter aan te sluiten op regionale netwerken, routes en infrastructuur, waaronder de toekomstige Nedersaksenlijn, kan Stadskanaal profiteren van grotere bezoekersstromen en ontwikkelingen die regionaal en provinciaal plaatsvinden. Daarnaast kan Stadskanaal door nauwe samenwerking met omliggende gemeenten en regiopartners deel uitmaken van gezamenlijke projecten op het gebied van toerisme en recreatie.

Waarom is dit belangrijk?

Goede regionale aansluiting vergroot de bereikbaarheid, zichtbaarheid en het economisch potentieel van Stadskanaal. Het voorkomt dat de gemeente een bij-bestemming wordt waar toeristen alleen even doorheen reizen.

Acties bij speerpunt 4: een betere regionale aansluiting

Actie	Belang	Termijn
Aansluiten op regionale routenetwerken. We werken samen met provincie en Routebureau Groningen aan een betere aansluiting van wandel- en fietsroutes in Stadskanaal op regionale netwerken. Daarmee wordt Stadskanaal beter onderdeel van bestaande routes in de regio.	Hoog	Kort
Samenwerking met Westerwolde versterken. We zoeken samen met gemeente Westerwolde en organisaties in Westerwolde naar mogelijkheden om bezoekersstromen beter te verbinden, bijvoorbeeld via routes, informatie en activiteiten. Daarmee kan Stadskanaal sterker profiteren van bezoekers die al in de regio zijn.	Hoog	Kort
Samenwerking met ZO Groningen organiseren. We maken afspraken met ZO Groningen over de rol van Stadskanaal binnen de regionale marketing en promotie.	Midden	Kort
Samenwerking binnen de Veenkoloniën versterken. We werken met gemeenten en organisaties in de Veenkoloniën aan gezamenlijke projecten en een herkenbare positionering van de regio. Daarmee wordt de regio als geheel aantrekkelijker voor bezoekers en zetten we Stadskanaal op de kaart als onderdeel van de veenkoloniën.	Midden	Kort
Vorbereiden op de Nedersaksenlijn als toekomstige toegangspoort. We stellen een plan op over hoe we het station en het centrum en belangrijke trekkers in Stadskanaal goed met elkaar verbinden. En we onderzoeken hoe we bezoekers van verderaf straks kunnen motiveren om Stadskanaal te bezoeken. Daarmee kan het station een rol krijgen als toegangspunt tot de gemeente en de regio.	Midden	Lang